

samt för det tredje den åtminstone temporära effekten av mentalsjukvårdens utbyggnad. Resultatet av samspelet mellan dessa olika faktorer synes enligt sällskapet mening bli att hälso- och sjukvårdsresurserna enligt det uppställda programmet bör kunna uppnås vid ett lägre läkarantal än 11.300. En ökad aktivitet i fråga om allmänna hälsoundersökningar måste samordnas med sjukvårdsresurserna och anpassas efter dem. Många av de förändringar som skett mellan 1945 och 1958 och således lagts till grund för utredningens extrapolationer är sådana att de inte kan upprepas eller i varje fall inte kan upprepas med samma styrka. Urbaniseringen har skett i snabbt tempo men kan inte fortsätta i samma takt. Kommunikationerna har nått en sådan utveckling att det helt övervägande antalet invånare i landet har sjukhus och läkare inom någorlunda bekvämt räckhåll. Under den period som ligger till grund för extrapolationen genomfördes den allmänna sjukförsäkringen; eftersom nu praktiskt taget alla medborgare är sjukvårdsförsäkrade kan det inte komma en sådan förändring till. Slutligen understryker läkaresällskapet nödvändigheten av att en utredning göres beträffande åtgärder som bör vidtagas för att skapa bättre balans mellan efterfrågan och tillgång på läkare redan under 1960-talet.

Nils Brage Nordlander

SOCIAL-MEDICINSK LITTERATUR

Strålar ur askan

ROBERT JUNGK.

Bonniers förlag. 279 sid. Pris kr. 24: 50.

Den 6 augusti 1945 föll atombomben över Hiroshima, åstadkommande död, förintelse och bestående strålskadorna hos de överlevande. Den tyske journalisten Robert Jungk ger i sin bok "Strålar ur askan" en inträngande skildring av händelseförloppet, i stora delar genom direkta ögonvittnesskildringar. Förutom av de fysiska skadorna ges också en bild av de överlevandes psykiska reaktioner efter katastrofen; av neuroserna, nihilismen och den tilltagande kriminali-

teten. Så skildras Hiroshimas återuppbyggande, den nya, blomstrande fredsstad, som uppstod på ruinerna av den gamla. Den ljusare bilden grumlas dock hela tiden genom närvaron av de svåra strålskadorna hos stora delar av befolkningen, och dessa dystra drag kom att accentueras genom framkomsten av de sent uppträdande följderna av bestrålningen (bl. a. leukemi), vilka åren 1951—52 uppvisade en frekvenstopp. — Man får inblickar i den verksamhet som bedrevs av ABCC, den amerikanska "Atom Bomb Casualty Commission"; en verksamhet som mycket kritiserades för tendensen att utnyttjas uteslutande till diagnostik och utforskning av strålskadorna, men inte till deras behandling.

Boken är skriven i en rapspodisk, knapp, konstlös stil, som på intet sätt förtar intrycket av atomkrigets ohygglighet.

Gunnar Hambert

MS — en gåtfull sjukdom

TORE BROMAN och ANNAMARI BROMAN.
Folksams hälsoråd. 31 sid. Pris kr. 2:—

I skriftserien Folksams hälsoråd har utgivits en liten broschyr om multipel skleros författad av professor Tore Broman och doktor Annamari Broman i samarbete med MS-föreningen. Häftet lämpar sig utmärkt väl att sätta i handen på såväl patienter, som själva lider av multipel skleros, som på deras anhöriga och andra kontakter. Man får en saklig framställning av MS-sjukdomens utbredning och symtomatologi men med klar betoning på de trots allt positiva moment som finns: att sjukdomen ofta stannar upp och förblir stationär för årtionden eller definitivt, så att en snabb och ständig försämring ingalunda behöver befaras alla gånger. Värdet av tränings- och övningsbehandling understrykes och demonstreras på mångahanda sätt, och åtskilliga praktiska vinrar till hjälp för den MS-sjukes dagliga livsföring ges också. Vikten av en positiv förståelse från omgivningens sida betonas; vad dessa patienter behöver är inte ett deltagande medlidande utan stimulans till övning och ett understödjande av den optimistiska, lätt eforiska attityd som så ofta utmärker dessa sjuka. Man blir ofta förbluffad över vilka goda resultat som kan uppnås genom träningsbehandling av dessa patienter och det är att hoppas att denna broschyr får en vidsträckt spridning och kan ytterligare stimulera både de sjuka själva till fortsatta ansträngningar och samhällets olika organ till understödjande och hjälpanse insatser.

N. B. N.